

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Videkben: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Feloldó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 482.

A sztrájkok hatása.

A „Debrecen” számára írta: **Kuthy Zsigmond**

Ide és tova egy évtizede, hogy Magyarország munkásai, iparossegédei, napszamosai, a gazdálkodó világ összes alkalmazottjai az osztorostól kezdve a béresgazdáig harcra szálltak társadalmunkkal,

Amíg ez a harc tisztán és kizárólag a kenyérért folyó harc volt, a társadalom osztatlan rokonszenve kisérte a munkások mozgalmát. Elvégre mindenkinek van jussa, van joga ahhoz, hogy keserves munkája révén minden nap jóllakhassék és félig-meddig, tisztességesen ruházódhassék. Amde újabb időben ez a mozgalom, a munkások eme kavarodása oly mérveket öltött, hogy a tönkkel fenyegeti a társadalmat, anélkül, hogy saját sorsán ez által némileg lenditene. Mert ha ez a mozgalom még tovább így tart, ha a harcot nem váltja fel a békés munkásság, iparunk, kereskedelmünk, nemzetgazdaságunk, földmívelésünk teljesen tönkre megy. Itt van példának okáért építési iparunk.

Nézzenek körül, akik akarnak és tudnak látni, hogy most, a természetmegújulásával ebben a 80000 lakosu és óriási terjedelmű városban milyen építkezés folyik? Míg néhány évvel ezelőtt ilyenkor vesztélyes volt bujkálni a járókelőknek a sok állvány alatt, addig most még egy tatarozó napszámot sem látni. És miért van ez így? Miért pang az építési ipar? Mert építető és vállalkozó nem mer az építkezésbe fogni, nem tudván, mely percben hagyják cserben a munkások. De meg az építkezés maga 50 százalékkal drágább, mint ezelőtt 5—6 évvel volt. Az agrikultúra — hazánk eme első és eminens életforrása is kezd hanyatlani. A bérlő nem mer bérletbe fogni, mert fél a minduntalan megújuló bérharcotól, arató sztrájtól. Heves, Borsod és Abauj-megyékben a föld és a bérlet ára 25—30 százalékkal csökkent e miatt.

Iparunk és kereskedelmünk a bérharc sulya alatt nyög ésszenved. Nem merik nagyobb gyárüzembe befektetni pénzüket a tőkepénzesek, mert félnek a sztrájtól. Letszük-

ségleti cikkeink ára 50—100 százalékkal emelkedett rövid 10 év alatt. És miért? Mert a munkabér is ugyanannyival emelkedett. A ringek és kartellek is hozzájárulnak a szükségleti cikkek megdrágításához: ennek viszont a munka megdrágulása az oka. Minek produkáljanak a gyárak toprodoktumokat drága munkabér mellett, mikor korlátolt mennyiség mellett a kartellek és ringek védőbástyái mellett, ugyan olyan hasznot eredményezhetnek.

De mi lesz a középosztállyal, ha ez így tart?

A társadalom mindenkire nagy terheket ró. Humánitárius egyletek, egyházi, kulturális adók, állami és községi adók, tagdíjak stb. fizetése, a gyermekek neveltetése roskadólag hat már ma egy középosztályu emberre. Akinek a háztartása 10 évvel ezelőtt havi 200 koronába került, annak már ma 400 korona kell ugyanazon igények mellett.

Maga a munkás ember sem boldogul a mellett, hogy napi, vagy heti bére 50—100 százalékkal emelkedett, mert saját szükségleteit is megdrágította ugyan ilyen arány-

Az áldozat.

A „Debrecen” számára írta: **Zih Sándorné.**

— Anyám, nem hagyhatnám el már a himzést, nagyon elfáradtam, a hátam is fáj, talán reggel ha korán kelek, jobban birom majd a dolgot.

— Semmiképen sem hagyhatod abban, hiszen tudod, hogy a kisasszony holnap délután fogja fölvenni. Születésnapjára ajándék ez a nagymamájától, dolgozz hát tovább, sietve.

— De mikor úgy fáj a hátam, oly rossz szul vagyok, anyám — panaszkodott ismét a lányka.

— Szót se többet — parancsolt rá szigorúan az asszony, — vagy ha olyan nagy panaszod van, mondanád el talán az apádnak. Ő a családfő, ha ő ellátja tisztességesen kenyérrel a házat, én világért sem kívánom tőled, hogy himezz éjfélekig azért a néhány krajcárért. (Sőt, még a saját ruháidat is mással himeztetheted, mint azelőtt tetted.)

— Hiszen ha petróleumot nem fogyasztjuk, meg a tüzelőfát, azzal is takarítunk meg valamit, reggel korán kelek, kész lesznek veled délutánig.

Az asszonynak kegyetlen öröme telt e szomorú párbeszédben. Az ura ott feküdt

a házban, jól tudta, hogy hallja minden szavukat és ez jól esett neki. Hadd lássa, hadd tudja, hogy nemcsak ő, a felesége, de a lány is mit szenved miatta.

Mióta elszegényedtek, soha se keresett az ember egy krajcárt se a házhoz. Jött, ment, tett-vett a ház körül, de hasznos, pénzt hozó dolgot nem végzett.

Az asszony meg-meg kérdezte tőle:

— Mit adjak ebédre ennetek, adj pénzt, amiből főzsek.

Az ember ilyenkor gunyosan nevetett:

— Ugyan, pénzt adjak? Tudod, hogy hányszor mondtam, mikor a pulyka peccenyék, tejfelfánkok, torák, malacpörkölt ideje járta, hogy majd jó lenne még egyszer azoknak az ebédeknek az ára kenyérre is!

Az asszony szitkozódott, a férj meg nevetett:

— Ez kell nekem, ezt vágytam látni, megérni, a bőjtjét a nagy lakzinak!

A lányka megadással varrt tovább. Itt, ott kitorult egy könyvet a szeméből is. Másképp volt ez ezelőtt, jól emlékezett rá.

Milyen jó dolguk volt nekik akkor! Jól, éltek, szépen ruházkodtak, két cselédet tartottak. Ha ő ment az iskolába, a könyveit a cseléd vitte utánna, mint a főszolgabíró leányának. Hát igaz, mondták is a többiek,

hogy nem illik egy boltos leányának úgy utánozni a nagy urakat, de hát a mama akarta.

Nemrégén aztán bezárták a boltot, a mama nem vehetett pénzt a kasszából, ha kellett valamire. De elhozta egy nagy láda vásznat, csipkét, selymet, abból is kaptak pénzt, de most már az is elfogyott, hát himezni kell, meg horgolni sokat, neki is, az anyjának is, az apja meg csak neveti őket, pedig hej, de nehéz az a varrás.

Kénytelen is már letenni, mert rájött a köhögés, fulladozás és megeregt a tüdejéből a piros, meleg vér.

... Bár a ruha készen lett másnapra a főszolgabíró ur kisasszony leánya még sem vehette fel a születésnapjára rendezett fényes estélyre, mert a gyönyörű, hófehér, himzett bluzon ott volt a közepe táján egy rémes, ijjesztő rozsdavörös vérfolt.

Ágyba került a kis Annuska. Arcocskáját apjának, anyjának segített vérpirosra esőkolni a láz is. Nem veszekedtek már. Nem is kellett éjfélek idején is hajtani a varrógépet, öltögetni a tüt, volt már kenyérre, fűtőszerre való.

Ugy könyörgött a férfi az orvosnak:

— Az Istenre kérem, doktor ur mentse

ROSE DEZSŐ

ékszerész

DEBRECZEN, Piacz-utcza, Hungária-kávéház mellett.
ALKALMI ajándékok nagy választékban

ban. Ha ez így tart tovább, válságba kerül az egész középosztály, a társadalom ama osztálya, amely minden nemzetnek alapköve, pillérje.

Asszonyaink egy része már a kollektív háztartás eszméjét pengeti, mivel a cseléd ügy is csődöt mond: középosztályu ember — család — képtelen már ma cselédet tartani, minthogy a cseléd már ma nagyobb ur — rekte urnó — mint maga az asszony, igényel nagybért nagyon csekély ellenszolgálat fejében.

Ez így nem maradhat, mert csődbe kerül, a tönkszelére jut az egész középosztály, ez pedig válság elébe viszi a társadalmat. A haza ügyének intézői szíveljék meg ezt. De vegyék azt fontolóra maguk a munkások is, mert hiszen Menenius Agrippa meséje a kezekről és gyomorról ma is ugyanazon elbírálás alá esik, mint akkoron.

A tanítói javaslat részletes tárgyalása.

Elnök az előadó ellen.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 17.

Mára unalmas ülés ígérkezik, mert a részletes tárgyalásnál aligha akad érdekes felszólalás. Mégis volt érdekes részlet: *Vertán* Endre előadó összevezetett az elnökkel és kikapott tőle.

Justh Gyula elnök pont tíz órakor nyitja meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik. Az elnöki előterjesztések után a jegyző jelenti, hogy *Vlad* Aurél és *Meczner* Béla jegyezték be interpellációikat.

Az elnök: Ujból jelenti, hogy a miniszterelnök válaszolni fog a mai ülésen *Markos* Gyula, *Maniu* Gyula, *Szkicsák* Ferenc és *Hodzsza* Milán interpellációira. Ezen

meg, hiszen oly fiatal, csak nem lehet halálos beteg?

A doktor komolyan nézett rá:

— Teljesen ki van merülve a szervezete ennek a gyermeknek, s a mellett megüht erősen, mintha csak az egész telet fületlen szobában töltötte volna. Csoda-e, ha megkapta a tüdővérszt.

— Tüdővérszt, azt mondja a tüdővérszt! — zokogott fel az asszony, — hisz akkor menthetetlen!

— Hova küldjem, mondja doktor ur, rendeljen akarmit, küldjem Abbáziába, Meránba, elviszem Kairóba is, csak mentsék meg a gyermekemet. Nézze, van pénzem, van még tízezer forintom, mind rá költöm, csak meggyógyuljon, — törölte a szót a férfi.

Hiszen azért engedtem dolgozni is éjszakának idején, hogy tanulja meg a pénzt jobban megbecsülni, mint az anyja, ki esztelen pazarlásával már koldusbotra juttatott volna, ha idejekorán nem fordított dolgonkon. Oh ha én azt tudtam volna, mivel fizetem meg ezt a próbát, ezt a leckeadást!

... És az ember is, az asszony is, sirva borultak közös áldozatuk szenvedő, lázas kis testére.

válaszokra, valamint az interpellációk előterjesztésére a Ház félkettőkor tér át. Következik a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló javaslat részletes tárgyalása.

Ráth Endre jegyző: *Hoffmann* Ottó!

Vertán Endre: A házszabályokhoz kérek szót. (Zaj.)

Az elnök: Tessék!

Vertán Endre: A tegnapi szavazás alkalmával a házszabályok téves magyaráza folytán tévesen hozott határozat *Szkicsák* Ferenc határozati javaslata felett. Az elnök ugyanis ezt a javaslatot visszautasította azon a címen, hogy egy teljesen congruens javaslatot a Ház az ülés folyamán már elvetett. *Szkicsák* javaslatát az ő nézete szerint két részre kellett volna osztani s úgy szavazás alá bocsátani, de mindenképen szavazás alá kellett volna bocsátani. (Ugy van!)

Az elnök: A képviselő ur nagy tévedésben van a kérdés feltétele felől és megkérdézte a Házat, a Ház pedig az ő indítványához egyhangulag hozzájárult. Ha *Vertán* annak akkor volt kifogása, lett volna módjában kifogását akkor szóvá tenni. Most, mikor a határozat meghozott s úgy a valószínűséggel a hozott határozatot teszi kritika tárgyává a képviselő ur, ismételtén a házszabályok ellen jár el. Ha az előadó ur elolvasta volna a naplót, ami neki, mint előadónak is kötelessége lett volna, meggyőződött volna, hogy az elnök helyesen jár el. Fejtegeti a házszabályok idevonatkozó részét és kijelenti, hogy már meghozott határozatot vita tárgyává tenni nem lehet. (Ugy van!) Ezért kéri, hogy a Ház kijelentéseit tudomásul vegye. (Helyeslés.)

Ráth Endre jegyző: *Hoffmann* Ottó!

Vertán Endre előadó: A vita már be van fejezve, engem illet a szó.

Az elnök: Bocsánatot kérek, az előadó ur folyton támadja az elnökséget, ahelyett, hogy a tárgyalás menetét figyelemmel kísérené. (Zaj. Fölkiáltások: Ez már nem járja.) Kérem, én bármely pillanatban itt hagyhatom ezt a széklet, ha eljárásom nem tetszik. De az előadó urat csak a vita bezárása után illeti a zárszó joga, a vita pedig a 2. szakasz felett még bezárva uincsen. (Ugy van!) Az előadó ur tehát akkor követeli magának a szót, mikor az őt meg nem illeti. (Ugy van! Helyeslés.) *Hoffmann* Ottó képviselő urat illeti a szó!

Tóth János államtitkár: A benyújtott módosításokkal szemben védi a javaslat eredeti rendelkezéseit, amelyek szerint segéd-tanító felvételét tovább nem alkalmazható. Ez szükséges azért, mert nem képesített segéd-tanítók alkalmazásával sok visszaélés történik. *Goldis* László idevonatkozó módosításait tehát nem fogadhatja el. *Hoffmann* indítványát oly változtatással fogadja el, hogy az állam csak akkor járul hozzá a segéd-tanító fizetéséhez, ha az elhunyt tanító, kinek helyét elfoglalja, özvegyet, vagy árvát nem hagyott hátra. (Helyeslés.) *Csernoch* János módosításához hozzájárul, ugyszintén *Ováry* Ferencéhez is.

Goldis László: Visszavonja az ajánlott új bekezdést.

Hoffmann Ottó: Visszavonja módosítását, mert az államtitkár módosítása többet nyújt az övének. (Helyeslés.)

Vertán Endre előadó hozzászólása után a Ház *Csernoch* János, *Ováry* Ferenc és *Tóth* János államtitkár módosítással fogadja el a szakaszt.

A harmadik szakaszhoz.

Bella Mátyás: módosítást nyújt be, mely a korpótlék emelését célozza.

Tálos István hozzájárul *Bella* módosításához.

Goldis László módosítást nyújt be, hogy mind a hat korpótlék 200—200 koronás legyen.

Rakovszky Béla módosítást nyújt be, mely szerint az első öt korpótlék 200—200

koronás legyen és az utolsó legyen 100 koronás.

Veress József is azt óhajtja, hogy a két 100—100 koronás korpótlék az utolsó két helyre tétessék. Remélhetőleg az állam pénzügyi viszonyai eddigre megengedik, hogy azok is kétszáz koronára emeltessenek. A nemzetiségi képviselőkkel szemben megjegyzi, hogy eljárásuk nem fedi a nemzetiségi tanítók felfogását és ha nem gyakorolnának rájuk bizonyos pressziót, bizonyára nem a törvényjavaslat ellen, hanem mellette nyilatkoznának.

Somogyi Aladár is hozzászól a szakaszhoz és az előterjesztett módosításokat elfogadta.

Máriássy Mihály: Stílis módosítást nyújt be.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter: A pénzügyminiszterrel a legteljesebb szolidaritásban van. Nem fogadhatja el azt, hogy bármelyik képviselő mintegy a pénzügyminiszterre hárita a javaslat azon hátrányát, melynek reparálása pénzügyi kérdést képez. A pénzügyminiszter a kabinetnek ugyszólván pénzügyi lelkiismerete és igazán szerencsésnek tartja magát, hogy oly pénzügyminiszterrel dolgozhatik, mint a jelenlegi, ki fel tudta fogni e javaslat fontosságát és a lehető legnagyobb jóakarattal volt és van a javaslattal szemben. (Helyeslés.) Módosítást nyújt be maga is, mely szerint a tanítók öt évi szolgálat után 200 korona, tíz évi szolgálat után újból 200 korona, tizenöt év után 100 és husz év után ismét 200 korona korpótléket kapjanak (Elnök helyeslés), ami a költségvetést egy millió koronával megterheli. Azon reményének ad kifejezést, hogy ha a pénzügyi viszonyok a remélt arányban javulni fognak, igyekezni fognak a nem állami tanítók fizetését még jobban emelni és talán idővel el fogják érni, hogy az állami tanítók fizetésével egyforma legyen. Kéri módosításának elfogadását. (Zajos éljenzés és taps.)

Az elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után.

Tálos István: Félreértett szavainak helyreigazítása címén foglalkozik *Apponyi* beszédének ama részével, amely azt tulajdonította neki, hogy nincs megelégedve a javaslat pénzügyi részével. Meg van győződve róla, hogy a kormány pénzügyi téren elment a lehető határokig. Módosítását visszavonja. (Helyeslés.)

Rakovszky Béla: Szintén visszavonja az általa benyújtott módosítást és jelzi, hogy a kultuszminiszter módosítását örömmel elfogadja. (Helyeslés.)

Kaufmann Géza, *Markos* Gyula és *Csernoch* János kijelentik, hogy örömmel hozzájárulnak a miniszter módosításához.

Az előadó felszólalása után a Ház nagy többsége elfogadja a miniszter módosítását s így *Bella* és *Goldis* módosításai elesik.

Városháza és vármegye.

Méhészeti tanfolyam. A földmivelésügyi miniszter Debrecen városához megküldött rendeletében jelenti, hogy az 1907. év folyamán a gödöllői állami méhészeti gazdaságban hat időszaki tanfolyamot tartanak. Az egyes tanfolyamok időtartama és beosztása a következő: Május 1-től 21-ig a földműves kigazdák, június 1-től 15-ig az erdőőrök, június 18-tól 23-ig a lelkészek, július 1-től 21-ig és július 24-től augusztus 15-ig a néptanítók, augusztus 13-tól 31-ig a nők számára. A méhészeti tanfolyamoknak az a célja, hogy a résztvevők a méhtenyész.

Nyelviskola. Felnöttek oktatása. Széchenyi-u. 19.

◀ Német-, francia-, angol- társalgó- és irodalmi nyelv. ▶

Hivatalos órák egész délután.

tés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint a méhkaptárak és méhészeti segédeszközök házilag való elkészítését megtanulják. Mindenik tanfolyamra 20—20 hallgatót vesznek föl. A tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban részesülnek és a szegényebb anyagi körülmények közt levők az államvasutak 7—16 vonalszakasza közt fekvő állomásairól félárú II. osztályu menetjegy váltására igazolványt kapnak, amelynek árát azonban a visszautazás költségeivel együtt szintén megtérítik. A pályázni szándékozók egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat fölöttes hatóságuk, a földmivesek és nők a községek előljárósága útján a földmivelésügyi miniszterhez nyújtják be.

Az állandó választmány ülése. — Hajdu vármegye állandó választmánya ma délelőtt 9 órakor, Kovács Gyula alispán elnöke mellett ülést tart, melyen a megye 1906. évi háztartási alapjának számadásait vizsgálja felül.

Vizsgálat Hajdudorogon. Hajdudorogon 1905. decemberben volt a legutóbbi bíróválasztás, melynek nyomán olyan gyanus okok merültek fel, mintha a választás eredményére nagymérvű korteskedések is befolyásoltak volna. A megyei törvényhatóság is foglalkozott ez ügygel s a vizsgálat megejtésével Dávidházy Sándor tb. főjegyzőt bízta meg. — Dávidházy kiutazott Dorogra, hol harmadnap óta folytatja a vizsgálatot.

A város kertészete. Török Gábor erdőmester tegnap részletes kimutatásban számolt el a városi kertészet eddigi munkáiról, melyek kétezer koronát emésztettek föl. Az erdőmester ugyane célra most újabb kétezer koronát kér a tanácstól.

A világitási bizottság ülése. Debrecen város világitási bizottsága e hó 27-én, szombaton délután 5 órakor, Körner Adolf tanácsnok elnöke mellett rendes ülést tart.

Ujabb rendkívüli közgyűlés. Áprilist mindenestre el lehet neveznünk a közgyűlések hónapjának. Ebben a hónapban már volt két közgyűlés s 26-án megtartja a törvényhatóság a harmadikat is. — Ez újabb rendkívüli közgyűlés kizárólag azon öt szabályrendelettel fog foglalkozni, melyek a rendes közgyűlés napirendjéről lekerültek. Azt hisszük, ez utolsó közgyűlés lesz a leg-hosszabb időtartamu.

Ifjusági zászlószentelés Debrecenben.

A katolikus főgimnázium ünnepe.

Ujabb részletek.

— április 18.

(Saját tudósítónktól.) A róm. katolikus főgimnázium ifjúságának zászlószentelési ünnepe, mely május 8-án és 9-én fog lefolyni méreteiben valóban nagyszabásúnak ígérkezik. S a rendezőség, mely állandóan permanenciában van, minden elkövet ezen szép ifjusági ünnep sikerének érdekében.

Tegnap tartott ülésén Debreczeni Jenő gázgyári igazgató bemutatta a főgimnáziumi épület kivilágításának tervezetét, mely valóban nagyméretű.

15 ezer gázláng s 10 gázfáklya vakító fényében fog tündökölni a díszes épület. A gázbevezetés előmunkálatait s a csövek felrakását már a jövő héten megkezdik.

Tegnap tartottak gyűlést a koszorús-

leányok is, kik ezüst koszort helyeznek a zászlóra, mely koszoru egyes leveleire a koszorus leányok nevei lesznek bevésve, minden levelen egy bájos leányka neve.

A zászlóanya megérkezésénél jelen lesznek a koszorus leányok is, kiknek nevében Uhlarik Margit urleány üdvözli a zászlóanyát. A zászlószentelésnél pedig a koszorusleányok ezüst koszoruját Csanak Margit urleány helyezi el zászlóünnepi beszéd kíséretében.

Az ünnepélyen katonazenekar is részt fog venni, ugyanaz szolgáltatja majd a zenét az ünnepi színházi díszelőadáshoz is. A rendkívül fényesnek ígérkező s előreláthatólag pompás, színes képet nyújtó ünnepély előkészületeiről annak idején rendszeres értesítést nyújtunk érdeklődő közönségünknek.

Egyház és iskola.

Egyházmegyei közgyűlés. A tiszántúli egyházkerület legnagyobb egyházmegyéje, a bekés—bánsági, e hó 18-án és 19-én tartja tavaszi rendes közgyűlését, Dombi Lajos esperes elnöke mellett. A közgyűlés tárgysorozatán a debreceni egyetem ügye is szerepel.

Őskori temető Debrecenben.

Érdekes régiségek.

(Saját tudósítónktól.) Mióta a debreceni városi muzeum megalakított, egyre érdekesebb régiségek kerülnek ezen muzeum tulajdonába.

Debrecen környékén több rendbeli ásátásokat folytattak, amelyek nem is maradtak eredmény nélkül s régiségi szempontokból nagyon sok érdekes tárgyak kerültek felszínre, amelyek Debrecen őstörténetét egyre jobban megvilágítják.

Most egy nagyon érdekes ásátást vett tervbe a muzeum vezetősége, a hatvanutcai külsőség felásatásával, ahol is kétségtelenül meg van állapítva, hogy egy őskori temető maradványai vannak elrejtve a föld méhébe.

Zoltai Lajos, a debreceni városi muzeum örök tevékenységű, kitánó öre ugyanis most terjesztette be a városhoz azon programot, melynek keretén belül a muzeum tavaszi ásátásait végrehajtani szándékszik.

A terv szerint egyidejűleg három-három helyen, összesen kilenc különböző területen folynék az ásátás, melynek már eddig is igen jelentékeny eredményei voltak.

A mostani program pontjai között mindenesetre legérdekesebb az, mely szerint a muzeum a hatvanutcai külsőségen fekvő népvándorlás-korabeli temetőt is felszándékszik ásatni.

E temetőből bizonyára sok és igen értékes régiség fog kikerülni.

Irodalom.

(A város mint irodalombarát.)

Oláh Károly tanácsnok ajánlja a tanácsnok, hogy Szávay Gyulának egy prózai s egy verses munkájából, továbbá Kuthi Sándornak és Szávay Zoltánnak most megjelent verseskönyveiből 10—10 példányt vegyen meg a város hat vándor- és négy népkönyvtára számára. Az egész irodalompartolás 80 koronájába kerül a városnak.

Eltűnt 700 korona.

Közös ügy a háztartásban.

Elfogták a férfit.

— április 18.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számban beszámoltunk arról, hogy Molnár Mária 23 éves házvezetőnő feljelentést tett a rendőrségen a vele nyolc hónapig közös háztartásban élt Dombi Lajos takarékpénztári szolga ellen, vádolván őt azzal, hogy 700 koronáját elsikkasztotta, sőt meg volt benne a szándék, hogy jogtalanul az egyik hajdunánási bankban elhelyezett 1400 koronáját is felvegye és azzal, miután utlevele már régebben meg volt, Amerikába szökjön. A teljelentés nyomán e közös háztartás rejtelmében a rendőrség még az éjjel széleskörű nyomozást indított. Táviratozott Hajdunánásra, hogy az esetleg oda szökött Dombi Lajost tartóztassák le és hozzák Debrecenbe.

Az ottani rendőrség csakugyan ott találta Dombi Lajost, kit ma felügyelet mellett Debrecenbe hoztak, egyidejűleg kinyomozván azt is, hogy Dombi a hajdunánási takarékpénztártól a pénzt nem vette fel.

A Debrecenbe kísért Dombi Lajost a bűnügyi osztályon Kovács Kálmán rendőrfogalmazó hallgatta ki. Dombi Lajos tagadja, hogy 6 lopta volna el a pénzt. Találtak ugyan nála mintegy 140 koronát, de erre nézve azt adta elő, hogy tegnapelőtt kilépésekor kapta fizetése gyanánt ezt az összeget a helybeli Alföldi Takarékpénztártól, ahol alkalmazásban volt. Telefonon kérdést intézett a rendőrség a Takarékpénztárhoz, ahol azt a választ kapták, hogy Dombi valóban onnan kapta a kérdéses összeget.

Ezek után, miután az asszony vádja mellett a férfi tagadása ellenében semmiféle bizonyítékot nem tudott felhozni, a rendőrség Dombi Lajost szabadlábra helyezte, a nyomozást pedig folytatja abban az irányban, hogy vajjon az asszony 700 koronáját nem-e valami más ismeretlen tettes lopta-e el. Nincs kizárva ugyanis, hogy a lopásban valaki más a bűnös és a férfi csupán elakarta hagyni az asszonyt, de pénzhez nem nyult. Lehet, hogy a férfi hűtlensége egészen véletlenül esik össze a lopási esettel. Mindezeket a széles körben folytatott nyomozás van hivatva kideríteni.

Egyesület.

„A Debreceni Székely Társaság” folyó évi április hó 28-án délelőtt 11 órakor a Kereskedők Társulata székházának dísztermében (Főtér) tartja évi rendes közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés a társaság tevékenységéről. 3. Számadás, költségvetés. 4. A székely tanoncok bemutatása. 5. Netaláni indítványok.

A Debreceni Tornaegyesület közgyűlése. A Debreceni Tornaegyesület április hó 21-én (vasárnap) délután 3 órakor a Tornacsarnok gyülestermében (Péterfia-utca 76 sz., udvari épület, I. emelet) tartja rendes közgyűlését. Tárgyak: 1. Jelentés az elmúlt évről. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Költségvetés. 4. Esetleges indítványok. 5. Tiszujítás. Az elnökség. — Közgyűlés után a Sporttér megnyitása. Este 8 órakor társas-vacsora az Arany Bika-szálló cukrásztermében. Jelentkezni lehet legkésőbb a közgyűlésen a titkárnál.

Fess barna,

drapp és fekete, magas és felcipő legnagyoobb választékban

NEUMANN TESTVÉREKNEK

a Tisza-palotában kaphatók. Férfi neműek, nyakkendők, flu kalapok, fehérenműek őrési választékban.

Jönnek a zsebmetszők a debreceni vásárra.

Összefogdossák őket.

— április 18.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi időkben erősen felszaporodott zsebmetszők és az ugynevezett repülő tolvajok kétségtelen, hogy egyedül az országos vásártól várhatnak bő aratást. Vásárok alkalmával tömegesen lepik el a várost és ha a rendőrség rajtuk nem ütne, bizonyos, hogy nem csekély összegekkel távoznának a látogatásukkal kitüntetett vásárból.

A most folyó országos vásárra, de különösen a vasárnap kezdődő kirakó vásárra ugyancsak szállingóznak Debrecenbe a környék zsebmetszői és vásári tolvajai. A rendőrség azonban erősen résen van, hogy előre megmentse a nagy vásárt a fosztogatók rajától.

Az állomásokon megkettőzött rendőrszemek figyelik az érkező gyanus alakokat, akik közül nem egy, régi jó ismerőse a rendőrség fogházának.

Éjjelente a rendőrség emberei sorba járják a lebujszókat. Azonkívül a rendőrlégyesség ugyancsak ki van oktatva, hogy kellő figyelemmel kísérjen minden gyanus helyiséget vagy szállásadást.

Ezeknek az előrelátó erélyes intézkedéseknek már is meg van a foganatja. Ugyancsak nagy mennyiségben szállítják be a rendőrségi központra a gyanus alakokat. Ma este is alig hogy kiléptek a vonatból, már letartóztatták. Kürtös János és Borik József rovott multu, többször kitiltott egyéneket.

Ezekkel együtt kísérték be Csorba Zsófia rovott előéletű eselődleányt, ki a pernon várta az érkezőket, akikkel tolvajnyelven egész kedélyesen diskurálni kezdett.

Mindenyájukat tiltott visszatérés miatt lezártak.

Színház.

Műsor.

Csütörtök: „Mongodin ur felesége” vigjáték „A” bérlet.

Pénteken: „Asszony regiment” énekes bohózat „B” bérlet.

Szombat: „Asszony regiment” énekes bohózat „C” bérlet.

Vasárnap: délután „A vig özvegy” operette.

Vasárnap: este „Asszony regiment” énekes bohózat kis bérlet.

* **A holnapi premier.** „Az asszony regiment” holnapi bemutatója iránt általános érdeklődés mutatkozik a közönség körében. „Az asszony regiment” új jelmezei nagyon izléesek, melyek a színházi szabóműhelyben készültek, Horváth főruhátáros felügyelete alatt. Az újdonság tele van kedves melodikus dallamokkal s rendkívül hálás szerepe van a darabban Zsigmondi Annának és Hahnel Arankának. A férfiak közül pompás szerepekhez jutottak Polgár, Ligeti, Sarkadi, Arkossy stb.

* **Tűzvizsgálat a színházban.** A városi színházban tegnap délután tűzvizsgálat volt, melyen Körner tanácsnok, Public tűzoltófőparancsnok, Végh főkapitány és Zilahy szinigazgató jelentek meg. A bizottság semmi kifogásolni valót nem talált.

* **Békés Gyula Mongodinban.** A tavalyi szezonban nagy művészi sikere volt Békés Gyulának a „Mongodin ur felesége” című vigjátékban, amely ma este kerül színre. Mint értesülünk, ez alkalomból Békés Gyulát megérdemelt szép ovációkban fogják részesíteni.

* **Előkészületen** vannak az Eszményi férj és Ördög című darabok, melyek még a hátralevő szezonban fognak színrekerülni. A drámai személyzet szorgalmasan készül

az újdonságokra, nemkülönben a Nem szabad című színjátékra, melynek szerzője a debreceni társadalomnak egy kiválóan előkelő tagja.

A Sóvágó banda feljelentője meghalt.

A feljelentő tragédiája.

Erdei Sándorné halála.

— április 18.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy Sóvágó János és bandájának feletle izgató és vakmerő büntetéseit Erdei Sándorné, egy hosszupályii erdőőrnek a felesége fedezte fel részben a büntető hatóságok előtt az elmúlt év augusztus hónapjában. Ez az Erdei Jánosné ugyanis tudta, hogy kik a Méliusz-téri rablógyilkosság és más egyéb büntettekben Sóvágó Jánosnak büntársai, miután az urát is megakarták nyerni bűnös munkájoknak a rablók, ami idővel csakugyan sikerült is, mert Erdei feleségét elhagyva beállt a bandába, amelynek a már a debreceni esküdtbíróóság által elítelt Sóvágó János és két társán kívül Mátyus András és felesége és egy Gáspár Kajetán Zsiga nevű lakatos voltak a tagjai.

Erdei Sándornét férje hűtlensége és a rosszuttra való térte állandó izgatottságban tartotta, úgy hogy a múlt év nyarán megbetegedett. A szerencsétlen asszony szülőhe menekült egy kis dunántuli falucskába, ahol betegsége csakhamar válságosra fordult. Halálos betegségében furdalta a lelkiismeret, hogy ő tudomással bír arról a rablóbandáról, mely abban az időben valóságos rettegésben tartotta a fél Hajdumegyét, pedig egy szavába kerülne és a vakmerő gazemberek hurokra kerülneek egy szálíg. — Másrészt pedig huzódzott a feljelentés megtevésétől, mert az esetben az ura is a büntető hatóságok kezébe került volna.

Vége hosszas lelkitusa után a debreceni csendőrséghez levelet írt, amelyben leleplezi az egész bünszövetkezetet. A feljelentésnek megvolt a foganatja. A megindított nyomozás csakhamar kézrekerítette az egész rablóbandát, melyet hosszú évek során hiába és eredménytelenül nyomoztak.

A feljelentés nyomán támadt bűnpört kétrészre osztották a büntető hatóságok. Az egyik a Méliusz-téri bűnpör második tárgyalása, melyben a vádlottakat 12—12 évi fegyházra ítélte az esküdtbíróóság.

A bűnpör második részét a többrendbeli hajdumegyei rablások képezik. Ebben most fejeződött be a vizsgálat, amelynek folyamán a vádlottak álhatalos tagadásával szemben ki akarták hallgatni a feljelentőt, Erdei Jánosné is. A dunántulról azonban az a válasz jött, hogy Erdei Sándorné meghalt a napokban. A szerencsétlen asszony hiába könyített lelkiismeretén beteges lelki állapota nem javult, sőt mindinkább a sir felé huzta. Az utóbbi időben

valóságos extázisokban remegett férjéért, akit éppen ő maga jelentett fel, aki ennek folytán most a debreceni ügyészség fogházában várja sorsának eldöntését.

Erdeiné úgy látszik már megbánta, hogy feljelentését megtette. Folytonos aggodalom és rettegés volt azóta élte, amitől azonban a napokban megváltotta a jótékony halál, így tehát a főtárgyaláson már nem kell látnia rabruhás férjét, akit éppen ő adott az igazságszolgáltatás kezébe.

Egy kardpárbaj epilógusa.

Debreceni orvos és ellenőr párbaja.

Törvényszéki főtárgyalás.

— április 18.

(Saját tudósítónktól.) Régen nem volt párviadal vétségében főtárgyalás a debreceni törvényszéknél, ami annak tudható be, hogy városunkban a fegyveres elégtétel kultusza szűnetelt.

Tegnap végre mégis egy nemrég Debrecenben lefolyt párbaj képét elevenítette fel egy törvényszéki főtárgyalás, melyen a párbajozó felek mint békés, jó barátok jelentek meg.

Sinay Gyula közkórházi ellenőr ugyanis még ez év elején valami levelezésből kifolyólag élénk elöntébe keveredett dr. Berencsy Zoltán bábaképezdei segédorvossal. Az ügy később annyira elmergesedett, hogy a felek provokáltak egymást. A segédek kardpárbajban állapodván meg, a párbaj január nyolcadikán meg is történt egyik debreceni vívómester termében. A párbaj könnyebb lefolyású volt, amennyiben Berencsy doktor szenvedett a jobb karján csupán könnyebb természetű sérülést, mely után a felek kibékültek.

A feleket tegnap vonta felelősségre párviadal vétsége miatt, dr. Oláh Miklós elnöklése alatt a debreceni törvényszék büntető tanácsa, mely ugy Sinay Gyulát, mint Berencsy Zoltán dr. 5—5 napi államfogházra ítélte.

Az ítéletbe a vádképviselője és a vádlottak belenyugodtak, a felek védője azonban felebbezést jelentett be.

Vakmerő rablótámadás a Batthyány-utcán.

Revolver és kés.

Vakmerő rablómerénylet.

— április 18.

(Saját tudósítónktól.) A maga nemében páratlanul vakmerő rablómerénylet történt tegnap a kora esti órákban a város legforgalmasabb helyén a Batthyány-utcán. Egy szegény házmestert, ki Darvas Béla házában volt alkalmazva, támadott meg két ismeretlen tettes és revolverrel, késsel halálra félemlítve elrabolták tőle gazdájának 60 koronáját.

A minden izében vakmerő rablómerényletről tudósítónk a következőket jelenti:

Darvas Béla Batthyány-u. 8. sz. alatti házában szolgált már évek hosszú sora óta, mint házmester, Lakatos Mihály egy szegény szerencsétlen fellábu ember. Gazdája Darvas Béla már mintegy másfél hete tartózkodik távol a várostól és

jelenleg Abazziába üdül. Távollétére a szolgálataira és élmezésére 60 koronát adott át.

Tegnap este a házmaster teljesen egyedül maradt a házban. A házban lakók mind eltávoztak, valamint elment úgy 7 óra tájban az ottan alkalmazott cselédleány is, aki azt mondotta Lakatosnak, hogy a vasut felé megy.

Szükszobájában üldögélt a házmaster, mikor egész váratlanul két munkás kinézésű ember toppant be a lakásába. Minden szó nélkül a védtelen emberre vetették magukat, letépték a földre és mielőtt segígyért kiálthatott volna az ágybeliekkel száját betömték. Az egyik rabló revolvert szegzett a halálra-rémült emberre, a másik pedig egy kést rántott elő és Lakatos mellének tartotta.

A védtelen ember minden szó nélkül sürte, hogy a szobában mindent össze-vissza turtak, majd pedig a komót felső fiókjában elhelyezett dobozból a házmaster 60 koronáját magukhoz véve kisiettek.

Beletelt egy negyedóra míg a halálra rémült ember felcsodott. Legelőbb is a szomszédokban lakó rendőrhöz sietett, akivel együtt nyomban a rendőrségi központra siettek. Itt kikelt ábrázattal mondotta el a rablómerényletet Pávay biztosnak. A jegyzőkönyvet felvett Vályi Nagy Gusztáv ügyeletes tisztviselő hat rendőrral a helyszínrre sietett és átkutatták az egész házat. Azonban sehoh legcsekélyebb nyomot sem találtak. Valószínű, hogy a rablók a nyitott utcaajtón mentek ki.

A megindított nyomozás eddigi adatai szerint a vakmerő rablók az ottani viszonyokkal teljesen ismerősök lehetnek, mert a ház többi lakosztályát érintetlenül hagyták. Ugy látszik egyenesen a házmaster-nél sejtett pénzre alapították egész rablásukat.

A minden irányban rejtélyes rablási ügyben a nyomozás nagy eréllyel folyik és nem lehetetlen, hogy már holnap meglepő fordulat áll be.

Hírek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— **Személyi hír.** Panajott Sándor, csendőrségi felügyelő és Nagy Gábor csendőrezredes, kik egy napig Debrecenben időztek, tegnap visszautaztak a fővárosba.

— **Thaly Kálmán fogadtatása.** A Thaly Kálmán fogadtatására s ünneplésére alakított szűkebbkörű bizottság teljes buzgósággal intézi az előkészületeket. A fogadtatás részleteinek megállapítására kiküldött albizottság e hó 20-án, szombaton délután öt órakor, Oláh Károly tanácsnok szobájában értekezletet tart, melyen a Thaly elé kivonuló bandérium szervezése dolgában hozhatározatot. Az értekezletet Medgyaszay Miklós árvaszéki ülnök hívta össze.

— **Rásó István felgyógyult.** Rásó István főispáni titkár, ki közel két hónapig betegeskedett, felgyógyult betegségeből s tegnap már hivatalát is átvette.

— **Előléptetett ipari segédfelügyelő.** A kereskedelemügyi miniszter Kosmann György debreceni ipari segédfelügyelőt a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába léptette elő.

— **A kabai jegyzői állás.** A kabai főjegyzői állásra kiírt pályázat határideje e hó 27-én jár le. Tegnapig négy pályázati kérvény érkezett be a jól javadalmozott tisztségre. — A jelöltek között legnagyobb esélye a kabai születésű Papp Miklósnak van, ki jelenleg Püspökladány községben aljegyző.

— **Áthelyezett hadnagy.** A hadügy-miniszter eörményesi Fiáth László báró 6-ik huszárezredbeli hadnagyot a cs. és kir. debreceni Vilmos-huszárezredhez helyezte át.

— **Jelölés a közjegyzői tisztségre.** A debreceni közjegyzői kamara a múlt hét során, Lestyán Adorján elnökle mellett tartott választmányi ülésén ejtette meg a jelölést a Zagyva Lajos örökébe pályázók személyére nézve. A kamara választmányja a törvény értelmében három egyént hozott javaslatba az igazságügyminiszternek. Az elnökség a hetvenegy pályázati kérvényt, melyek mellékleteikkel közel ugyanannyi kiló súlyú akta-csomagot tesznek ki, már felküldte Günther Antal igazságügyminiszternek, ki valószínűleg még e hó folyamán kinevezi az új közjegyzőt.

— **Aufricht Alajos barátjai a mentőknek.** A most elhunyt Aufricht Alajos barátjai koszoru-megváltás címén hatvan koronát juttattak a mentőknek. Ezt, valamint a Mihalovits Jenő gyógyszerésztől érkezett 20 koronás adományt ezuton köszöni és nyugtatja Grósz Nagy Ferenc mentőegyesületi pénztáros.

— **Uj debreceni malomigazgató.** A debreceni Erzsébet-gőzmalom részvénytársaság főtitkárjelöltjét — mint értesülünk — vezérigazgatójának választotta meg.

— **Debrecen város a Petőfi-háznak.** Herzeg Ferenc aláírásával lelkes hangú felhívás érkezett tegnap a Petőfi Társaságtól Debrecen városához. A Társaság adományt kér a Petőfi-házhoz s az abban létesítendő Petőfi-muzeumhoz, melyek legnagyobb hazafias költőnk emlékéért lesznek hivatva fényesen megörökíteni. A közművelődési tanácsnok 50 koronás adományt hozott javaslatba a tanács elött, mely ma határoz e tárgyban.

— **Iskolamegnyitás.** A Bethlen-utcai elemi iskolát bizonytalan időre be kellett zárni, mert a házmaster vörhenybe esett. — Kovács József polgármester tegnap tisztiorvosi vélemény alapján elrendelte, hogy az iskolák kapuit ma újból nyissák meg.

— **Lith. J. Wiener Wien.** A debreceni urikocsis egyeslet kétségtelenül tetszetős reklamlapokon hirdeti, hogy a tavaszi versenyeit június 9-én és 11-én tartja meg. — Kellemetlen s feltűnő azonban e falragaszon a kövér betűkkel nyomtatott fentebbi felírás, mely kétségbevonhatatlanul bizonyítja, hogy a magyar tenyésztésnek Debrecenben működő egyik egyesülete Bécsben készített nyomtatványait. Ami annál bosszantóbb, mert az urkocsis-egyeslet Debrecen városától évi 500 korona segedelmet kap, melyet majdnem-majdnem sikerült legutóbb ezerre fölemeltetnie. Az a városi segítség talán épen ezekre a Bécsből hozott reklamokra kell.

* **Egy uriaszony titokzatos halála.** Titokzatos módon, rejtélyes ok miatt vetett véget életének Margittán egy éltes uriaszony, Pikó Sándor nyugalmazott főerdész felesége. Pikó Sándornét férje, mikor tegnap lakására hazament, görcsös merevségben a földön

fekve találta. Hozzá futott s rögtön látta, hogy felesége már halott. Kétségbeesve hívta a szomszédokat, próbálták élesztgetni, de a közben megérkezett orvos konstatálta, hogy Pikó Sándorné arzén mérgezésből halt meg. Semmi irást nem hagyott, senki oda haza a sötét tett alkalmával nem volt s így nem lehet tudni, miért vetett véget életének. Azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarban, vagy súlyos idegrohama alatt követte el az öngyilkosságot, mert nagyfokú idegességben szenvedett s az arzénikum férje asztalán, amit a vadak ellen használt, kezeügyébe esett. A titokzatos halálesetről telefonon értesítették a nagyváradi kir. ügyészséget, amely a margittai csendőrséget bizta meg, hogy nyomozást indítson az iránt, vajjon öngyilkosság forog-e fenn, vagy pedig valami rejtélyes gyilkosság.

— **Veres Sándor hangversenye.** Veres Sándor, az Operaház volt baritonistája ma este fél 8 órakor hangversenyt tart a Dréher-söröcsarnokban. A hangverseny műsorát különösen kuruc-dalok fogják betölteni, de szerepelnek azon legújabb nótaszerzőink dalai is.

— **Jászay Rezső nevenapja.** Jászay Rezső, a róm. kath. főgimnázium igazgatója tegnap ülte névnapünnepét. A főgimnázium tanárkara s ifjusága meleg kis ünnepeket rendezett ez alkalomból az intézet disztermében, hol az összes növendékek megjelentek. A növendékek egyikének köszöntésére Jászay hosszabb beszédben felelt. Délben a rendház éttermében nagy lakoma volt, melyen a papokon kívül számos vendég is résztvett s melyen a népszerű igazgatóra igen sok szép felköszöntő hangzott el.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** **Hidépítések.** Az újonnan épült Zenta városi Tiszahid feljáróinak építésénél teljesítendő és 85.407 korona 64 fillér költségösszeggel előirányzott utpálya-utrász és partburkolási munkák, valamint a védőkorklátok biztosítása céljából folyó évi május hó 15. napjának déli 12 órájára a keresk. miniszter versenytárgyalást irt ki. Ajánlatok a minisztérium segédhivatali főigazgatójához nyújtandó be. — A bázis-orsvai állami közutnak Krassószörény-vármegye területére eső 45-46 km. szakaszán Szikevica község határában ujjáépítendő 69. számú Krusovica-patak hid összes munkáinak biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalást irt ki a keresk. miniszter. Ajánlatok május 10-ig nyújtandó be. — A nagykaroly-börvely-porcsalmi törvényhatósági közutnak Szatmár-vármegye területére eső 12-13 km. szakaszán ujjáépítendő 8. számú 7 méter nyílású hid vasszerkezeti munkáinak biztosítása céljából zárt ajánlati versenytárgyalást irt ki a keresk. miniszter. Az ajánlatok április hó 30-ig nyújtandó be.

— **Korai dicsőség.** Korai dicsősége Debrecennek az, melyről az országos meteorológiai intézet ad számot. Eszerint kedden nálunk, Debrecenben volt legnagyobb a meleg, egész Magyarországon. Hítvány 18° Celsiusról volt szó s még is borzongunk illően e hirre. Hát már most kezd Debrecen? Mi lesz akkor a nyáron?

— **Az új honvéd egyenruhák.** Az új honvéd egyenruhák semmiféle tekintetben sem váltak be. Sem praktikusági, sem gazdasági szempontból sem előnyösek az előbbi viseletnél. Ami pedig a dolmány karakterét illeti, az egyszerűen lehetetlenség. Amolyan fából vaskarika, félig magyar, félig német, tehát közös ruhadarab. Sok méltatlankodó szó hangzott is már el az új viselet ellen, ami arra indította a hadvezetőséget, hogy a nem tetsző új viselet még ujjabb cseréljék fel. Az első ígéretet már régebben megtették, azonban maga a hadvezetőség sem tudta még, hogy milyen legyen a legújabb viselet. Igérték, hogy majd terveket fognak kidolgoztatni. Ugy látszik, most már meg is találták a konkrét formát és tiszti körökben már beszélnek is az új ruháról. Eszerint a

mostani, közöskéhez hasonló bluz megmaradna, a dolmányt azonban eltörölnék és helyette másikat kombinálnának egészen lapos zsinórzattal, valamint gazdagabb és díszesebb aranyozással, mint a mostani. Ez azonban a mit eddig tudunk, még édes kevés ahhoz, hogy megállapíthassuk az új dolmány jellegét és esetleges előnyös, vagy hátrányos voltát. Még az sincs biztosan megállapítva, hogy mikor kezdődik ez a legújabb viselet. Addig csak panaszkodjunk a mostani ruházatról. Mást egy sem igen szabad firtatni a hadsereg köréből. És elvégre témának ez is jó.

— **Internátus a Svetis-intézetben.** A Svetis-intézet képviselőjében Gróh Ferenc plébános tegnap építési engedélyt kért a várostól arra, hogy az intézet udvarán internátust emeltesse. A prépost-plébános mellékelte a részletes terveket is, melyek szerint az intézet épületét egyébként is nagy arányban ki akarja bővíteni a fentartó testületet.

— **Elhunyt jegyzedő.** Orosz Imréné a debreceni színház földszinti páholyainál évek óta volt jegyzedő és mint ilyen debreceni körei jól ismerték. Az öreg „Orosz néni” még az idén is hűségesen teljesítette kötelességét, pedig sokat betegeskedett. Tegnap aztán meghalt az egykor jobb világot látott öreg asszony, akinek halála a színháznál őszinte részvétet keltett.

— **A kisvonat balesete.** Különös, sőt humoros részletekkel bíró baleset érte tegnap este a kis vonatot a Hunyadi-utcán, ahol egyszerre csak az utca közepén megfeneklett. Ott ugyanis a sínpar között új köveket raktak le az esti órákban a munkások, de oly magasan, hogy a felette elvonuló vonat elakadt. A veszedelmes helyzetből csak nagy nehezen tudták kiszabadítani a stagnáló kisvonatot.

— **Fizetéseképtelenségi ügyek.** Az Asztalos József debreceni kereskedő aktívái, mint a Magyar Lloyd jelenti. 46000 koronát, ezzel szemben a passzívák 100.000 koronát tesznek ki. — Kardos Lipót derecskei kereskedő 19.000 korona tartozással fizetéseképtelen. Cselekvő vagyona 17.000 korona áruban.

— **Ha olosón akar vásárolni** férfi kalapot, nyakkendő, inget, saját érdekében látogassa meg a Nyakkendő királyi urit divat üzletét. Cégvezető Rózsa Lajos.

x Férfiaknak nélkülözhetetlen a „Janus” öngyújtó készülék darabja 2 korona. Mentze áruházában Kossuth-u. 4. szám.

x Könyvkötészeti és díszmunkák, u. m. könyvkötések, plüss, bőr, papír és más keretek, dísz dobozok fényképészek részére, cartonok, passepartoutok és tableauxk, legújanyosabban és finom, izléses kivitelben, Antalffy Ferenc könyvkötészetében készülnek Piac-utca 31., a Városházzal szemben.

x Legszebb sétabot újdonságok Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt.

Távirat és telefon.

A király itthon.

Budapest, április 17. A budai várpalota udvarmesteri hivatala ma azt az értesítést vette, hogy a király május közepén, egész udvartartásával, hosszabb tartózkodásra Budapestre jön.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, április 17. A negyedik szakszt Csernoch János plébános módosításával elfogadták. Ezután a Ház tudomásul vette Wekerle Sándor miniszterelnöknek a

Petrovics István és Márkus Gyula képviselők által előterjesztett interpellációra adott válaszát. Wekerle még a Szekcsák képviselő által, egy főszolgabíró ügyében hozzáfűzött interpellációra is válaszolt, kijelentve, hogy az ez ügyben megejtett vizsgálat a főszolgabíró teljesen tisztázta az ellene emelt vádak alól. A Ház a választ tudomásul vette. Végül Pop—Csicsó István interpellált a belényesi betiltott népgyűlés ügyében a belügyminiszterhez. Az ülés ezzel véget ért.

Alkotmánybiztosítékok.

Budapest, április 17. A Ház pénzügyi-bizottsága Széll Kálmán elnöke mellett ma ülésezett. Az ülésen Rátkay képviselő kérdést intézett Wekerle Sándor miniszterelnökhöz, hogy igaz-e az a hír, mely szerint az alkotmánybiztosítékok megvalósulását elhalasztották? Wekerle kijelenti, hogy mindazok az alkotmánybiztosítékok, melyeket a trónbeszéd kilátásba helyezett, meg fognak valósítani. Sőt a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről és a curiai bírások meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatok már készen is vannak. E javaslatok, a készülöben levő, a hatásköri bíróságról szóló javaslattal együtt, nem sokára tárgyalás alá kerülnek.

Alaptalan vádak.

Budapest, április 17. Szekcsák Ferenc, egy a miniszterelnökhöz intézett interpellációjában hallatlan vádakot emelt a mesztői járás főszolgabírója ellen. E vádak miatt Szekcsákot még saját párthívei is elítélték s egyben Szekcsák tudomására hozták azon határozatukat, hogy ha hibáját rövidesen jóvá nem teszi, a pártból kiközösítik.

Zavargások Lodzban.

Budapest, április 17. Tegnap a munkások között újból harc támadt, melynek folyamán két ember elesett, hat megsebesült. Egy, a legutóbbi küzdelmek folyamán megölt asszony temetésekor a temetésen résztvevő tömeg forradalmi dalokat énekelt és vörös zászlókat lobogtatott. A rendőrség mintegy 50 egyént letartóztatott.

Feljelentés egy képviselő ellen.

Budapest, április 17. Tegnap lapunknak megírtuk, hogy Goldstein Mórné feljelentést tett egy képviselő ellen. Goldsteinné még az este visszavonta vádját, kijelentve, hogy tévedésen alapult feljelentése.

Halmos János meghalt.

Budapest, április 17. Halmos János, Budapest székesfőváros nyugalmazott polgármestere ma reggel a Herzel-szanatóriumban meghalt. Az elhunyt bérlőkben szenvedett és ezért szállították a szanatóriumba. De az előzetes orvosi vizsgálat megállapította, hogy a betegség oly elmérgesedett volt már, hogy az operációt nem bírta volna ki a beteg. Nem is operálták hát meg és ma reggel hosszú szenvedés után csöndesen meghalt. Egyetlenegyszer sodródott a Polónyi-affér áramlatával a közéletbe. De ez a szereplése is — tudni való — csak még jobban fölzaklatta enerzált lelkületét. Folyton azt hangoztatta, hogy legjobb volna már, ha feleségét mihamarább követné a sirba. Ez a vágya, ime beteljesült.

Csöd egy darabant főispán ellen.

Budapest, április 17. A budapesti kereskedelmi és váltó törvényszék csődöt nyitott Horváth Béla volt hontmegyei darabant főispán ellen. A csőd több intézetet érdekel. A passzívák másfél millió koronát tesznek ki, míg a cselekvő vagyon csak 300.000 kor.

Horváth 2400 korona nyugdíjt élvezett s e csekély pénzből 12 szobás lakást bérelt a Baros-utcán. Adósságai kergették csödbe.

A Tisza áradása.

Magyarkanizsa, április 17. Szerb-keresztur község árterét a megáradt Tisza elöntötte, körülbelül 2000 holdnyi területen. Viz alatt áll továbbá Martonos község nagy-kiterjedésű rétje, amelyet a gazdák már beültettek. — A kár igen nagy és különösen a szegényebb népet sújtja érzékenyen.

**VILÁGHÍRŰ
BORSALINO
KALAPOK
FEKETÉNÉL.**

Törvényszék.

§ **Gondnokság.** A debreceni kir. törvényszék Alibán Mária 32 éves, ev. ref. vallású debreceni lakost gondnokság alá helyezte.

Az örvény szélén.

— Regény. —

Minthogy Margit látta, hogy milyen figyelemmel hallgatja a háziur mindlg az ő csacsogását, szívesen beszélgetett vele.

Ki ne szeretné a halás publikumot, különösen az asszonyt?

Margit az ő 17 éves leányszemeivel eleinte nem látott ebben egyebet, mint a férfi tiszteletét a nő iránt, de később egy kissé gondolkodóba esett s úgy találta, hogy a háziur viselkedése valamivel több lehet a tiszteletnél.

Hát az igaz, hogy Eisenstadt viselkedésének más valami rugójának is kellett lennie.

Lehetőleg kereste a találkozást a leánnyal s a hányszor csak meglátta őt, kemény vonásaira mintha valami boldog lágyság ült volna. Máskor erős, érdes hangja, vele szemben olyan tiszteletteljesen halk volt.

Es hogy nézte, hogy függött rajta tekintete. Ha rajongónak mondom nem tulzok vele.

Ezek után természetes, ha Margit gondolkodóba esett s ha nem is tudott határozott nevet adni a háziur magaviseletének, olyan sejtésfele támadt lelkében.

Elvégre is hol van az a 17 éves leány, ha még olyan egyszerű és szende is a gondolkozása, hogy ilyen tüneteknél ne sejdítsen valamit ami több és más az udvariasságnál, vagy a tiszteletnél.

Eisenstadt azelőtt nem igen hagyta el üzletét zárás előtt, újabban azonban napközben sajtáságos sok dolga akadt az udvarban, különösen, ha Berkesék a lugasban ültek.

Olyankor az udvart mindig piszkosnak találta és hosszú magyarászó előadásokat tartott a kőműves-házmasternek a rendről, a tisztaságról s egy jóra való házmaster kötelességéről.

(Folyt. köv.)

Csöd alatti kiárusítás.

Vb. Pásztor Gyula és Társa cég csödtömegéhez leltározott áruk kiárusítása a választmány által elrendeltetvén, minden, a vasáru üzlet körébe tartozó áruk a Csapó-utca 4. sz. alatti üzlethelyiségben mélyen leszállított áron kaphatók.

A tömeggondnok.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Tavaszi kosztüm-szövetek,

Bluz-kelmék, Delinek, Bluz-selymek óriási választékban érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsüptetők

rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek

mezei-, színházi látcsövek

és turista távosövek legfinomabb aekromatikus üvegekkel nagyválasztékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakab

látészersznel

Főter 23. szám. Sesztina-ház.

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében
Piac- és Miklós-utca sarok.

Utcai lapelárusítók

felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Arany-János-u. 2. sz.

2273. Tk.
1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Debreczeni Kölesönös Segélyző-egylet, mint Szövetkezet végrehajthatónak Harsányi Kálmán végrehajtást szenvedő elleni 5000 korona tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék területén levő, Debreczen sz. kir. város belterületén fekvő, a debreceni 3576. sz. tjkvben A+2. sorsz., 4481/a. hrsz. alatt foglalt, Harsányi Kálmán végrehajtást szenvedett tulajdonát képező belsőségre 2336 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi május hó 17-ik napján, délutáni 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében (földszint 13. sz.) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 233 kor. 60 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1907. évi február hó 23-án.

Dr. Üdényi,
kir. tszéki bír.

356

4255—4680/1907. szám.

Árverési hirdetmény.

A Debreczen szab. kir. város tulajdonát képező Deák Ferenc-utca 14. sz. ház utáni 1 hold 922 négyszögöl területű ondódi föld a folyó 1907. évi április hó 24-én, délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében 1300 korona kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen el fog adatni.

Felhivatnak a venni szándékozók, hogy a mondott időben és helyen jelenjenek meg, megemlítvén, hogy az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-a lesz az árverezők részéről leteendő.

Debreczen, 1907 április 4.

357

A városi Tanács.

WIDDER-féle Reumaszesz

vagy Erőfluid biztos s kiváló hatású a test bármilyen oszvos bántalmait, u. m. köszvény, osz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen. Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2-40 korona. Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszerárában, Király-utca 12., Andrássy-ut 28. és Dr. Egger A. ur gyógyszerárában. Váol-körút 17. szám, ugyancsak a fővaros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél,
SATORALJA-UJHELY.

Ugyszintén Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits Jenő és Grósz Nagy Ferenc gyógyszerészeknél. 82 Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Kairói arany-érem 1895. Londoni aranyérem 1896.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitűlőbb minőségű

"BONIOL"

Bejegyzett védjegy.

311

kókuszszirt árúsít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár

"Bóni" gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fla, Nyiregyháza.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldöttik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Eladó házak. 1. Széchenyi-utca 50. sz. ház 17,000 forintért; 2. Arany János-utca 59. sz. ház 13,000 forintért részletfizetésre is eladó. 358

Termelőtől naponta 100 liter tejet veszek május 1-től. Cim a kiaóhivatalban. 359

Jó karban levő kávépergélő, daráló, vas fűszertáblák és cégtábla olcsón eladó Fűvészkert-utca 14. sz. alatt. Telefon 374. 350

Nyaralónak, mulatóhelynek is alkalmas 950 □ öl Knoll-féle föld, nagyerdei külső csőszháznál, sámsoni vasut megállójánál bérbe- vagy kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 19. sz. a. 354

Egy csinos és jó filegoria eladó Rákóczi-utca 19. szám alatt.

Butorozott utcai szoba kiadó május 1-től Csapó-utca 29. sz. alatt.

Rákosi művei

1-16 diszkötésben, új, 48 forint helyett csak 38 forint

Harmath

könyvüzletében 62
Fűvészkert-utca 14.
Telefon 374.
Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

ELADÓ KERÉKPÁR. „Styria”, alig használt, félverseny, szabadonfutó. Czim a kiadóban.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 196

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Szülésznő lakásán szülő nőt fogad és hölgyeknek tanácsot szolgál. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek három szobás, előszobás lakást hozzátartozékkal, lehetőleg a Nagytemplom körül, május 1-re. Cim a kiadóhivatalban.

Akinek kiadó lakása van,
— aki lakást keres, —

tegyen közzé egy kishirdetést a „DEBRECZEN”-ben.

Tavaszi női divatujdonságok.

Szines és mintázott kosztüm és divat- = kelmékből gyönyörű választékot = tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyőköl remek választék. Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmékből

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában.
= Mintákkal kívánatra készséggel = szolgálunk. 198

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendel betegeinek a híros

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerész
Debreczen.

11
Csuz!

Gyökeresszőlővessző

nemes gyümölcsfa-oltvány, 808 spárga- és füzdugvány kapható:

Gróf Degenfeld és Dr. Balkányi

urak „ERZSÉBET”-szőlőtelepén.

Iroda: Debreczenben, Kossuth-u. 32.

Ha köszvényben, reumában, ischiásban
●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCHE-féle 557

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely csusz, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M. „Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Donogán és Somossy

oéghez Debreczen, Klstemplombazár megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.

Angol és Francia divatkelmek.

Bluz selymek. Napernyők. Övek.

Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.

Óriási szőnyegraktár

Modern lakóházak, villák
valamint egyéb

épületek tervezését

és felépítését, művezetést, épületbecslést stb. vállal,

Pavlovits Károly

21 műépítész
Debreczen, Kossuth-utca 26. sz.

Meghívás,

Miután a debreczeni Pinczér-Egylet Betegsegélyző-Pénztárának

1906. évi április 10-ikén szerdán éjjel 2 órára összehívott

évi rendes közgyűlése

határozatképtelenség miatt nem volt megtartható, a közgyűlés 1907 április 25-n, csütörtökön éjjel 2 órára halasztott, amikor is a Dréher sörcsarnok virágtermében a jelenlevők számára tekintet nélkül meg fog tartatni. E közgyűlésre a közgyűlési kiküldötteket, általában a pinczér-egyleti betegsegélyző-pénztár tagjait, továbbá az érdeklődőket ez uton is tisztelettel meghívja.

Debreczen, 1906 április hó 17-én.

Az elnökség.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 3 tag választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1906. évről szóló pénztári kimutatás és mérleg számla előterjesztése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti határozathozatal.
5. Hat közgyűlési kiküldött, (5 alkalmazott, 1 munkaadó) és 3 felügyelő-bizottsági tag választása.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.